

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121208438
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121208438.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobkyne: M. A. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX A.-U., právne zastúpenej: JUDr. Matúš Motyka, advokát so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, IČO: 50 487 108, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, zapísaný v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúcemu na území SR prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, právne zastúpenému: Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s.r.o., so sídlom Ružinovská 42, Bratislava, IČO: 36 862 169, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17Csp/25/2021-81 zo dňa 01.03.2022, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo vyhovujúcom výroku I. a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania, t.j. výroku III.

Odmieťa odvolanie voči zamietavému výroku, t.j. výroku II.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 1 180,85 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 180,85 EUR od 15.10.2021 do zaplatenia.
II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieťa.
III. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobkyňa sa žalobou podanou na tamajšom súde dňa 07.10.2020 domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 1.180,85 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.180,85 eura od 07.10.2021 do zaplatenia a tiež nahradiť trovy konania.

Ďalej uviedol, že dňa 11.10.2011 žalobkyňa uzavrela s právnym predchodcom žalovaného - spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO, a.s. zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý spotrebiteľský úver s nasledovnými podmienkami: cena tovaru 300,40 eura, priama platba predajcovi 30,04 eura, výška úveru 270,36 eura, výška mesačnej splátky 32,14 eura, počet splátok 9, splatnosť splátok 15. deň v mesiaci, splatnosť prvej

splátky 15.11.2011, konečná splatnosť 15.07.2012, výška úrokovej sadzby 0 %, RPMN 0 %, priemerná RPMN 42,36 %, celková čiastka k zaplaceniu 270,36 eura, pričom v ľavom hornom rohu zmluvy sa uvádza „fin. tovar: hromadné nákupy čierneho elektra“. V časti 2. zmluvy zo dňa 11.10.2011 sú uvedené nasledovné podmienky zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty: výška úverového rámca 5.000,- eur, aktuálna výška úverového rámca 600,- eur, výška mesačnej splátky min. 5 % dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300 eura, splatnosť mesačnej splátky 10. deň v mesiaci, poplatok za správu podľa sadzovníka poplatkov, výška úrokovej sadzby 26,28 % ročne, RPMN 41,76 %, splatnosť 1. splátky 10. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené 1. čerpanie revolvingového úveru, zvolený súbor poistenia rozšírený, poplatok za poistenie 6,99 %. Žalobkyňa dňa 03.04.2012 prvýkrát čerpala prostriedky z revolvingového úveru v sume 600,- eur. Následne tiež po dopytovaní a obnove PIN kódu ku kreditnej karte žalobkyňa čerpala dňa 23.05.2012 sumu 916,24 eura. Priebežne až do dňa 03.07.2017 vyčerpala z revolvingového úveru celkovo sumu 5.325,64 eura. Za účelom splatenia revolvingového úveru uhradila žalovanému celkovo sumu 6.506,49 eura, a to splátkami v období od 11.05.2012 až do 27.07.2017.

Konštatoval, že uzavretá kombinovaná zmluva o spotrebiteľskom úvere a súčasne o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty vykazuje znaky formulárovej (typovej) zmluvy, ktorej obsah (zmluvné dojednania) spotrebiteľ podstatným spôsobom nie je schopný reálne ovplyvniť.

Zároveň uviedol, že keďže sa v danom prípade jedná o spotrebiteľskú zmluvu formulároveho typu, v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ako aj rozhodovacou praxou slovenských súdov z úradnej moci (ex officio) preskúmaval splnenie povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a dospel k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere nespĺňa náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, preto je ju podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov. V zmluve o revolvingovom spotrebiteľskom úvere je totiž výška splátky uvedená nasledovným spôsobom: „min. 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,- eur“. Takto špecifikovanú výšku splátky považoval za neurčitú a nielen pre bežného spotrebiteľa nezrozumiteľnú a s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatnú.

Bol toho názoru, že zmätočne, nezrozumiteľne a neurčito tiež zmluva obsahuje stanovenie výšky úverového rámca, ktorý je v zmluve uvedený raz v sume 5.000,- eur a hneď pod tým ako „aktuálna výška úverového rámca“ v sume 600,- eur. Následné nastavenie „aktuálnej výšky úverového rámca“ je po uzavretí zmluvy plne v kompetencii veriteľa (bod 1.3 časti 2. zmluvy - veriteľ môže jednostranne zvýšiť výšku úverového rámca).

Uzavrel, že žalovaný mal právo iba na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov, a teda sumy 5.325,64 eura. Nebolo pritom sporné, že žalobkyňa uhradila postupne za účelom splatenia úveru sumu prevyšujúcu poskytnuté finančné prostriedky, a to celkovo sumu 6.506,49 eura. Rozdiel medzi poskytnutými finančnými prostriedkami a vrátenou sumou predstavuje 1.180,85 eura. Keďže na plnenie nad sumu reálne poskytnutých finančných prostriedkov žalovaný nemal nárok, predstavuje táto suma majetkový prospech získaný plnením z neplatného právneho úkonu, a teda bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré je žalovaný povinný v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka vydať žalobkyni. Keďže žalovaný sa o požadovanom vydaní bezdôvodného obohatenia preukázateľne dozvedel najskôr dorúčením žaloby žalovanému - t.j. dňa 14.10.2021, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť príslušné úroky z omeškania vo výške súladnej s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom základná úroková sadzba ECB ku dňu 15.10.2021 bola vo výške 0,00 %, teda žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne), a to odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, t.j. 15.10.2021, až do zaplatenia. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania súd žalobu zamietol.

Ohľadne žalovaným vznesenej námietky premlčania, mal za to, že táto bola nedôvodná nakoľko neuplynula subjektívna ani objektívna premlčacia doba.

Čo sa týka subjektívnej premlčacej doby, uviedol, že sa pre začiatok jej plynutia vyžaduje skutočná vedomosť, nielen predpokladaná, o skutkových okolnostiach zakladajúcich bezdôvodné obohatenie. Žalobkyňa sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela až v konaní 9Csp/248/2020 kedy jej na pojednávaní 08.03.2021 bola doručená platobná história, ku ktorej sa pre zablokovanie prístupu do klientskej zóny nemohla dostať. Keďže žaloba bola na súd podaná 07.10.2021, podaná bola včas.

Čo sa týka objektívnej premlčacej doby, vychádzal z existencie minimálne nepriameho úmyslu žalovaného, pôsobiaceho na finančnom trhu dlhodobo, koncipujúceho zmluvy v rozpore so zákonom a z takých zmlúv nárok nemal. Nakoľko úver bol poskytnutý v apríli 2012, desaťročná objektívna premlčacia doba tiež neuplynula

Pri právom posúdení odkázal na ustanovenia Obchodného zákonníka - § 9, 497, 499, 502 ods. 1, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy - § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, na ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1-3, 5, 6, 10, § 54 ods. 1, 2, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 489, § 517 ods. 1, 2, § 563.

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, vychádzajúc z pomeru úspechu k neúspechu vo veci.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h) a f) Civilného sporového poriadku. Uviedol, že výška úverového rámca je 5.000,- eur a aktuálna výška úverového rámca v čase podpisu Úverovej zmluvy bola 600,- eur. Nejde v žiadnom prípade o nejasnú, nezrozumiteľnú, či zmätočnú formuláciu výšky úverového rámca. Nejedná sa pritom o žiadnu nezrovnalosť a nie je potrebné použiť žiadny špeciálny výklad na určenie výšky úverového rámca, platného pre zmluvné strany. Konštatoval, že nijakým spôsobom nemôže obstať argument žalobkyne, ktorá tvrdí, že o revolvingový spotrebiteľský úver nemala záujem, že ho nežiadala. Toto tvrdenie je priamo v rozpore s listinnými dôkaznými prostriedkami a samotným následným konaním žalobkyne, ktorá z kreditnej karty čerpala kontinuálne v období 6 rokov. Akékoľvek tvrdenie žalobkyne, o údajnom „vnútení“ právneho úkonu, či o nedostatku vôle uzatvoriť zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, ktoré bolo žalobkyňou zrazu - skoro po 10 rokoch od uzatvorenia Úverovej zmluvy dané je neakceptovateľné, navyše doposiaľ nebolo podložené žiadnymi relevantnými dôkaznými prostriedkami, ktoré by takéto „nanútenie“ preukázali.

Poukázal na to, že žalobkyňa z kreditnej karty opakovane čerpala peňažné prostriedky, teda svojim aktívnym konaním potvrdzovala svoju vôľu uzatvoriť zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, správala sa ako zmluvná strana zmluvy o spotrebiteľskom úvere (čerpaním z kreditnej karty, ako aj splácaním úveru). K čerpaniu z kreditnej karty žalobkyňu nikto nenútil, bolo na slobodnej a vážnej vôli žalobkyne, či bude z kreditnej karty čerpať alebo nie.

Zároveň uviedol, že žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie vôbec nepreukázala (neuniesla dôkazné bremeno), že by na strane žalovaného existoval úmysel sa bezdôvodne obohacovať na jej úkor. Bol toho názoru, že v danom prípade záver súdu prvej inštancie ohľadne úmyselného bezdôvodného obohatenia, je prekonaný rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/238/2017. Úmyselné zavinenie obsahuje zložku vedomostnú, ako aj vôľovú, a môže mať podobu priameho úmyslu alebo nepriameho úmyslu. V priamom úmysle je akcent na vôľovej zložke, ale nepopiera sa tým vedomostná zložka. Vôľu nemožno izolovať od vedomia, pretože je vždy spojená so sledovaným cieľom či zámerom, a preto jej musí predchádzať uvedomenie si tohto cieľu či zámeru. Pri nepriamom úmysle je zoslabená vôľová zložka. Ide najmä o prípady, keď osoba chce spôsobiť určitý následok, uvedomujúc si, že popri ňom alebo namiesto neho môže spôsobiť iný následok. Uzrozenie osoby vyjadruje aktívny vôľový vzťah osoby k spôsobenému následku, čím je mienená vôľa, ktorá sa prejavila navonok správaním tejto osoby.

Ďalej uviedol, že sa i naďalej pridržiava vznesenej námietky premlčania. Mal za to, že v danom prípade uplynula subjektívna aj objektívna premlčacia doba. Poukázal na to, že žalobkyňa posledný krát uhradila v prospech žalovaného sumu vo výške 105,- eur dňa 12.06.2017. Následne z jej strany došlo k čerpaniu, a to dňa 03.07.2017, kedy z kreditnej karty čerpala dva krát - išlo o sumu vo výške 137,52 eura a sumu vo výške 33,94 eura. Ako vyplýva z potvrdenia o odfinancovaných peňažných prostriedkoch a potvrdenia o prijatých splátkach, obe zo dňa 20.10.2021, čerpanie sumy 220,- eur zo dňa 26.06.2017, bolo toho istého dňa anulované. V čase poslednej úhrady dňa 12.06.2017 existoval stav, kedy žalobkyňa uhradila žalovanému sumu vyššiu, akou bola istina čerpaného úveru. To znamená, že najneskôr od tohto dátumu - 12.06.2017 je potrebné počítat začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby. Predmetná žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola podaná až dňa 07.10.2021, z čoho vyplýva, že bola podaná už po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej doby.

Navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že odvolací súd žalobu zamietne v celom rozsahu, prizná nárok na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia žalovanému, prípadne rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolania preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolania prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1

CSP a contrario), vychádzajúc z toho, že nariadenie pojednávania nevyžadovala potreba zopakovania ani doplnenia dokazovania.

Pri preskúvaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený preskúmať ho z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 17.08.2022 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o neexistencii predpokladov pre zrušenie alebo zmenu odvolaním napadnutého rozsudku.

4. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Súd prvej inštancie osobitným výrokom, výrokom II., žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Pokiaľ žalovaný podal odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie, t.j. aj proti zamietavému výroku rozsudku, znamená to, že podal odvolanie aj voči tomu výroku, ktorým nebolo rozhodnuté v jeho neprospech, z čoho vyplýva neoprávnenosť odvolania voči tomuto výroku, preto odvolací súd odvolanie žalovaného voči výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, odmietol (§ 386 písm. b) CSP).

5. Odvolacia argumentácia žalovaného bola založená na spochybňovaní záveru súdu prvej inštancie, ktorý výšku splátky považoval za neurčitú a s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neplatnú, čím majú byť dané predpoklady pre uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, tiež na spochybňovaní správnosti toho, že súd prvej inštancie pri posudzovaní námietky premlčania vychádzal z 10-ročnej objektívnej premlčacej doby pričom žalovaný mal za to, že došlo tiež k premlčaniu pre uplynutie subjektívnej premlčacej doby.

6. Odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o 2. časť predmetnej Úverovej zmluvy zo dňa 11.10.2011, konkrétne bod 1 časť 1.1., z ktorej si nárok žalobkyňa na vydanie bezdôvodného obohatenia odvodzuje a uplatňuje, je možné plne sa stotožniť s prijatým záverom súdu prvej inštancie, že pokiaľ je výška spotrebiteľského úveru uvedená v predmetnej zmluve dvoma rôznymi sumami - ako výška úverového rámca 5.000,- eur a aktuálna výška úverového rámca 600,- eur, je tento zákonom obligatórne vyžadovaný údaj nejasný a mätúci, pretože ani zo žiadneho ustanovenia zmluvy nevyplýva, ktorá z týchto súm je dohodnutou výškou poskytnutého úveru, prípadne za akých okolností sa uplatní jedna alebo druhá výška úverového rámca. Správna bola výhrada súdu prvej inštancie, že pokiaľ dodávateľ naformuloval zmluvu tak, že v nej uviedol dve rôzne výšky úveru, musia byť v nej jasne stanovené podmienky upravujúce čerpanie úveru a uvedenie, kedy je spotrebiteľ oprávnený čerpať ten-ktorý úverový rámec. K stanoveniu týchto podmienok nedošlo. Neobstojí odvolacia argumentácia žalovaného, že údaj o aktuálnej výške mesačnej splátky pri vyčerpaní aktuálneho úverového rámca, oznámil dodatočne spotrebiteľke, pretože jednak žalovaný súdu nepreukázal, že skutočne písomnosť (z č.l. 44 spisu) a s týmto konkrétnym obsahom bola žalobkyni ako dlžníčke doručená a jednak je podstatné, že aj v prípade eventuálneho hypotetického pripustenia, že sa táto listina dostala do dispozičnej sféry žalobkyne, išlo by o zmenu pôvodnej zmluvy, nakoľko tento prípis obsahoval úplne odlišný (od prvých dvoch údajov obsiahnutých v zmluve) úverový rámec, a to 1.500,- eur a 3.400,- eur (v zmluve uvedené 600,- eur a 5.000,- eur), a v takom prípade by takáto zmena zmluvy podliehala súhlasu a akceptácii druhou zmluvnou stranou - teda dlžníčkou, čo nebolo preukázané. Veriteľ nemôže jednostranne meniť obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto neobstojí odvolacia argumentácia žalovaného ohľadom absencie jednoznačného a pochybnosti nevzbudzujúceho údaju o konkrétnej výške poskytnutého úveru (úverového rámca). Už len tento jeden jediný údaj, jeho absencia, by spôsobovala bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

7. Okrem toho však súd prvej inštancie správne vytykal druhej časti Úverovej zmluvy zo dňa 11.10.2011 aj absenciu, resp. neurčité uvedenie aj ďalšieho obligatórneho údaju, a to jednoznačne, jasne a určito neuvedeného údaju o výške splátky. Zo zmluvy nevyplýva konkrétna výška splátky, pričom formulácia „minimálne 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,-Eur“, nie je dostatočne určitá a pre spotrebiteľa konkrétna. Z tejto formulácie, ani zo žiadneho iného ustanovenia zmluvy (najmä časti 2. bod 4 zmluvy upravujúceho splácanie úveru) nevyplýva, čo sa považuje za „dlžnú čiastku“, či ide iba o dlžnú istinu alebo aj napr. o dlžný úrok, poplatky, poistné. Pojem „čiastka“ je sám o sebe neurčitý a môže obsahovať viaceré dlžné sumy. Bez jasného vymedzenia tohto pojmu nie je možné vypočítať 5 % z dlžnej čiastky predstavujúcich splátku úveru tak, aby spotrebiteľ si bol úplne istý, že si ju vypočítal sám správne, preto nie je určitá ani takto uvedená výška splátky. Okrem toho, údaj o výške

splátky je vyžadovaný zákonnou úpravou ako obligatórna náležitosť priamo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda je nevyhnutné, aby bol obsiahnutý priamo v zmluve, nie až dodatočne v listinnej informácii zaslanej či nezaslanej dlžníčke - spotrebiteľke. Toto je teda dôvod pre prijatie záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru.

8. Odvolacou námietkou žalovaného bola aj námietka o nesprávnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu pokiaľ pri posudzovaní ním vznesenej námietky premlčania vychádzal z toho, že na jeho strane išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie a aplikoval objektívnu 10-ročnú premlčaciu dobu podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa tohto zákonného ustanovenia sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa keď k nemu došlo.

9. Určujúcim pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia získaného z absolútne neplatného právneho úkonu je okamih plnenia z neplatného právneho úkonu nakoľko absolútna neplatnosť pôsobí od začiatku a preto akékoľvek plnenie na jeho základe poskytnuté je od tohto okamihu plnením z neplatného právneho úkonu, t.j. bezdôvodným obohatením a týmto okamihom začína plynúť objektívna lehota pre jeho vydanie (Ústavný súd Českej republiky III. ÚS 158/99).

10. Občiansky zákonník pojem a podstatu úmyselného bezdôvodného obohatenia nevymedzuje, v právnej teórii sa vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnoprávných predpisoch. O úmysel priamy ide vtedy, keď ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil vedel, že svojim konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne ho tiež získať chcel. O úmysel nepriamy ide keď ten, kto sa na úkor iného obohatil vedel, že svojim konaním obohatenie, ktoré mu nepatrí, môže získať a s týmto následkom bol pre prípad, že nastane uzročený (Najvyšší súd Českej republiky 28Cdo/326/2011 z 09.11.2011).

O úmyselnosti bezdôvodného obohatenia bude možné uvažovať vtedy, pokiaľ bude získanie majetkového prospechu bez právneho dôvodu hlavným cieľom počínania obohateného alebo predpokladaným a vopred akceptovaným vedľajším produktom jeho zámernej činnosti, smerujúcej primárne k dosiahnutiu iného výsledku (Eliáš a kol., Bezduvodné obohaceni, Wolters Kluwer ČR, a.s., Praha, 2016, s. 186).

11. Vychádzajúc z teoretických východísk uvedených v predchádzajúcom bode a z posúdenia konkrétne zistených skutkových okolností, ktoré sú pre správnosť posúdenia určujúcimi, má odvolací súd za to, že v konkrétnych skutkových okolnostiach je možné usúdiť, že žalovaný pri poskytovaní úveru na nákup spotrebného tovaru predložil žalobkyni vopred vyhotovený formulár návrhu zmluvy. Žalovaný si musel byť vedomý toho, že predpokladaným výsledkom tejto jeho činnosti smerujúcej k dosiahnutiu jeho zámeru - aktivácii karty za vopred neznámych podmienok bude profit na jeho strane. Takýto postup nie je možné hodnotiť inak ako nepriamy úmysel bezdôvodne sa obohatiť. Úver bol žalobkyni poskytnutý v apríli 2012. Žaloba bola podaná dňa 07.10.2020 pred uplynutím 10-ročnej premlčacej doby, t.j. včas.

12. Bez relevancie bola aj odvolacia argumentácia vo vzťahu k tvrdeniu o uplynutí subjektívnej premlčacej doby.

Z vyjadrenie žalobkyne z 30.11.2021 vyplýva, že žalobkyňa sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 9Csp/248/2020 kde žalovaný predložil platobnú históriu, ktorá bola jej od právneho zástupcovi doručená dňa 08.03.2021.

Pokiaľ podala žalobu na súde dňa 07.10.2021, znamená to, že ju podala pred uplynutím 2-ročnej subjektívnej lehoty.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/29/2021 z 28.09.2021, podľa ktorého podstatnou skutkovou okolnosťou, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť aby mu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota, je vedomosť o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby možno spájať s okamihom, v ktorom si osoba musí byť vedomá toho, že bez existujúceho právneho dôvodu plnenia zaplatila vyššiu čiastku.

Na predmetné rozhodnutie, ktoré bolo prijaté pod R 14/2022 odkazujú aj ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - 7Cdo/181/2020 z 31.01.2022, 7Cdo/79/2021 z 31.01.2022, 7Cdo/268/2021 z 28.02.2022.

13. Odvolací súd, majúc za to, že odvolacie dôvody žalovaného neboli spôsobilé ovplyvniť správnosť napadnutého rozhodnutia, rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku I a vo výroku o trovách konania III. podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, prihliadajúc na to, že pri odôvodňovaní jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1, podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný ako procesne neúspešná strana nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá. a plne úspešnej žalobkyni žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli, preto jej ich náhrada nebola priznaná.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.